

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
- PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. -
TELEFON 226.
Abonament anual 660 lei.
Zestru strălucire 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

FUNERARIILE LUI DR. VALER BRANISCE

Omagiile Bisericii, ale Preşedintelui Partidului Naţional-Ţărănesc şi ale Bănăţului.

Lugoj, 4 Ian. 1927.

În spaţioasa criptă a Capelei din cimitirul Bisericii ortodoxe române din Lugoj — Panteonul viitor al Lugojenilor — îşi doarme somnul de veci începând de ieri seara, alături de sicriul marelui fruntaş bănăţean Coriolan Brediceanu, trecut la cele vecinice în 1909 — al doilea fruntaş al Bănăţului: dr. Valeriu Branisce.

Dacă, încă în viaţă fiind, nu s'a adus recunoştinţa cuvenită pentru tot ce a muncit, înfăptuit şi suferit timp de aproape patru decenii pentru neam şi lege, — moartea şi înmormântarea lui s'a transformat într'o impozantă şi unanimă manifestare de doliu. Este deosebit de dură soarta aproape a tuturor luptătorilor şi îndrumătorilor în epocile, în cari primează ambiţiile, patimile, materialismul şi alte desertăciuni pământeşti!

Dr. Valeriu Branisce aparţine de azi înalte istoriei care-l va aşeza la locul meritat. E bine însă să reţinem ca învăţători preţioase pentru viitor unele momente din decursul actului înmormântării.

Am fi aşteptat ca la ultimul onor pămânesc dat unui luptător, organizator şi îndrumător al Bisericii să fie de faţă, dacă nu însuşi I. P. S. Mitropolitul Ardealului, poate suferind, măcar unul dintre P. P. S. S. Episcopi sufragani ai Metropoliei ardelenne — erau doar Aradul şi Caransebeşul atât de aproape

de Lugoj — căci gerul, ori-cât de aspru să fi fost, n-ar fi trebuit să-l împiedice să asiste la acest act de recunoştinţă faţă de călătorul trudit plecat din mijlocul nostru. Doar şi defunctul, fiind încă în viaţă şi adeseori greu suferind, a alergat în ger şi ploaie acolo unde-l chema datorica...

Noroc cu gestul Sanctităţii Sale Patriarhului, care a delegat să-l reprezinte la înmormântare pe distinsul arhieru Titus Simedria, vicarul Mitropoliei din Bucureşti, care sosind la timp a salvat situaţia pontificând serviciul funebru.

O altă constatare. Prefectul judeţului Caraş a rostit o impresie înăntă cuvântare scofină în relief marile calităţi pe toate terenele vieţii publice ale celui mai popular bărbat al Bănăţului. Credem că a vorbit sincer, căci în faţa morţii o autoritate nu poate spune un neadevăr. Ce deosebire mare însă între cele spuse de prefectul judeţului la căpătâiul mortului şi între ce s'a făcut numai cu câteva luni înainte, când tot sub prefectura d-sale s'au evaporat voturile „celui mai popular bărbat al Bănăţului” la alegerea de senator din circumscripţia Caraşului!

Sunt constatări dureroase, pe cari le-am făcut, cari însă nu vor conturba liniştea celui adormit în Domnul, dar cari pot oferi celor vizaşi un bogat material de meditare.

Actul înmormântării

Cu toate că Bănăţenii ştiau de boala îndelungată a defunctului, desnodământul fatal urmat în dimineaţa zilei de Anul nou a produs la Lugoj ca şi în celelalte centre ale ţării o adevărată consternare şi unanime regrete.

Condolenţe

În cursul zilei de ieri şi alaltăieri a fost un adevărat pelegrinaj la casa defunctului. Intellectualitatea Lugojului, fără deosebire de naţionalitate, şi autorităţile s'au prezentat spre a exprima familiei condolenţe. Eri la amiază s'au prezentat membrii fostului Consiliu Dirigent în frunte cu d-l Iuliu Maniu, delegaţii organizaţiilor P. N. Ţ. din judeţele Caraş şi Severin, delegaţii presei etc., pentru a exprima condolenţe şi a depune cununi.

Din întreaga ţară sosesc neîntrerupt sute de telegrame. Au trimis condoleanţe: Patriarhul Miron, ministrii Lăpedatu, Stelian Popescu, Anton Mocsony, adjutantul regal, baron Stârcea, Mitropolitul dr. Bălan, episcopii Bădescu, Ivan, Ciorogariu, d-nii Ion Mihalache, Familia Şt. C. Pop, prinţul Stirbey, Academia Română, Astra, prof. G. Miromnescu, prefectii Comşa (Sibiu), Coste (Timişoara), deputaţii C. Angheliescu, R. Boila, dr. Aciu, Aurel Vlad, dr. A. Cosma, V. Deleu, general Domăşneanu, Familia Nicolae Iorga, col. Amos Pop, directorul general al Reşitei Veit, rectorul universităţii din Cluj, prof. univ. Racoviţa, Ghidonescu, M. Şerban, Chemarea Tinerimei din Cluj, canonic dr. V. Macaveiu etc. etc.

Din Braşov: dr. Nişescu, Maria Balulescu, Axente Banciu, dr. Moga, dr. Ioaneş, dr. Al. Dobrescu, Gh. Chelariu, Cuteanu „Gaz. Trans.”, Fam. Duşoiu etc.

Prohodul.

La orele 3 d. a. s'a început în vasta biserică ort. rom. a Lugojului, unde era ridicat catafalcul cu rămăşiţele pământeşti ale defunctului, serviciul funebru. Membrii familiilor îndoliate au fost conduşi dela casa defunctului în Biserica de membrii fostului Consiliu Dirigent şi de şefii organizaţiilor P. N. Ţ. din judeţele Caraş şi Severin. În Biserica, care era ticsită până la ultimul loc de cei cari au venit să dea ultimul onor pământesc, familiile au fost primite şi conduse în faţa catafalcului de către venerabilul avocat şi fruntaş bănăţean dr. George Dobrin, vechiul prieten şi sfătuitor al defunctului în vremuri bune ca şi în multele clipe de restrişte.

În asistenţa numeroasă am remarcat, pe lângă autorităţile civile şi militare, intelectualitatea, societăţile şi corporaţiunile din Lugoj, şi numeroase delegaţiuni de ţărani ale organizaţiilor P.N.Ţ. din judeţele Caraş şi Severin.

Dintre personalităţile vieţii noastre publice şi politice, soseşte la înmormântare, am remarcat pe d-nii Iuliu Maniu, Stefan C. Pop, dr. Alexandru Vaida, dr. Aurel Lazar, ministrul Lăpedatu, deputaţii dr. Caius Brediceanu, Lugojan, Sever Bocu, reprezentanţii bisericii gr. cat. în frunte cu canonicul Boroş, dr. I. Lupaş, dr. Tib. Brediceanu, inspectorul şcolar Petrovici (Timişoara) delegaţia profesorilor secundari din Caransebeş în frunte cu d-l director dr. Cioloca, profesorii şcolilor secundare şi primare din Lugoj etc. etc.

Prohodul a fost oficiat de P. S. Sa arhierul T. Simedria, vicarul Mitropoliei din Bucureşti, asistat de consilierul consistorial V. Nistor (Sibiu) protoereu Ghidiu (Caransebeş) şi numeroşi preoţi şi diaconi din Lugoj şi Bucureşti.

Cântările funebrele au fost executate în mod impresionant de către falmosul cor lugojan dirijat de însuşi maestrul Vidu.

După terminarea prohodului au urmat discursurile funebrele.

Omagiul Bisericii

Terminându-se prohodul a luat ca primul cuvântul Arhierului T. Simedria în numele Patriarhului-Regent Miron Cristea, aducând binecuvântarea rămăşiţelor pământeşti ale defunctului şi cuvinte de mângâiere la adresa familiei îndoliate. Reprezentantul Patriarhului-Regent reaminteşte în cuvinte elogioase

legăturile de prietenie între Patriarh şi defunctul dr. V. Branisce, încă de pe băncile şcolilor superioare, precum şi acţiunea importantă săvârşită de defunctul pe terenul organizării şi unificării Bisericii ortodoxe române.

Părintele consilier consistorial Virgil Nistor, delegatul P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului aduce defunctului prinosul de recunoştinţă şi omagiile Mitropolitului, ale Corporaţiunilor sup. bisericeşti şi ale întregii biserici ort. rom. din Ardeal, pentru tot ce defunctul a muncit şi făcut pentru ea, precum şi binecuvântarea arhierască şi cuvinte de consolare pentru mult încercata Familie Branisce.

„Defunctul în Domnul — a spus între altele delegatul mitropolit — a fost un marcant şi apreciat membru al tuturor corporaţiunilor bisericeşti-legislative, dela consiliul parohial până la congresul naţional-bisericesc, membru în secţia culturată şcolară a consiliului mitropolitan, unde contribuţia minţii sale agere şi luminoase precum şi tactul şi înţelepciunea sa au adus servicii nepreţuite. După înfăptuirea Unităţii naţionale şi-a dat toată contribuţia la punerea pietrii fundamentale a legii de organizare unitară a Bisericii ort. din România, ca să triumfe principiul constituţional al Statutului organic al marelui Ierarh Andreiu Şaguna, al cărui aderent convins a fost tot timpul vieţii sale şi pentru a cărui izbândă a luptat cu toată puterea convingerii în credinţa că face un lucru bun şi trainic. Desvoltarea sănătoasă a vieţii bisericeşti o credea posibilă numai în cadrul unei astfel de legi bisericeşti unitare, la baza căreia stă autonomia pe bază constituţională. În mare parte lui se atribuie meritul că acest principiu a fost pus la baza noiei legi de organizare a Bisericii ort. de astăzi.

„Membrii Corporaţiilor bisericeşti şi în special Erahii Bisericii noastre au avut în defunctul un colaborator şi sfetnic de nepreţuit, care vedea totdeauna clar situaţia lucrurilor şi care ştia să dea cea mai salutară soluţionare în cele mai grele chestiuni.

În numele episcopiei Caransebeşului a luat cuvântul septuagenarul protoereu Ghidiu, cere aducând prinosul de recunoştinţă al diecezei, a reliefat activitatea mănoasă şi îndelungată, adusă de defunctul pe terenul bisericesc şi şcolar din eparhia Caransebeşului.

Alte discursuri.

D-l ministru Al. Lăpedatu a adus în numele guvernului prinosul de recunoştinţă pentru opera neperitoare săvârşită de defunctul pe terenul vieţii publice şi îndeosebi pe terenul vieţii Bisericii ortodoxe române, căreia i-a închinat o mare parte a vieţii sale prodigioase.

D-l Iuliu Maniu, adânc impresionat de marea pierdere pe care a suferit-o neamul românesc, a caracterizat opera defunctului ca luptător naţional pe timpul regimului maghiar şi ca şef de resort al cultelor şi instrucţiunii sub primul guvern ardelean constituit după decretarea Unirii Ardealului în anul 1918 la Alba Iulia. Preşedintele P. N. Ţ. a conchis că Valer Branisce a fost un organizator al conştiinţei naţionale, prin scrisul şi cuvântul său în timpul luptelor aprige pentru păstrarea conştiinţei naţionale în vederea unirii neamului românesc, iar după unire a fost un organizator-model al învăţământului naţional. De aceea faptele lui vor servi generaţiunilor de azi ca şi celor de mâine ca un izvor nescecat al iubirii de neam şi al muncii neprecupeţite pentru consolidarea neamului şi mărirea patriei.

Panegiricul impresionant al Preşedintelui P. N. Ţ. îl vom reproduce în întregime în nrul viitor.

În numele Academiei Române, al cărei membru onorar este defunctul, a vorbit d-l Dr. I. Lupaş. D-sa a arătat pentru ce Academia Română, cel mai înalt aeropag cultural al neamului, a ales cu unanimitate în anul 1919 pe dr. Valeriu Branisce de membru onorar al ei. Cauza a fost că Academia Română a voit să încoroneze munca culturală a unui bărbat, care prin cuvântul său scris şi prin numeroasele conferinţe ținute în toate provinciile unite a fost un adevărat apostol al culturii naţionale.

Oratorul a arătat apoi opera săvârşită de defunctul ca şef de resort al cultelor şi învăţământului public pe timpul Consiliului Dirigent.

Prefectul judeţului dr. Corneanu a vorbit în numele judeţului Caraş, d-l dr. I. Stoian în numele primarului şi al consiliului comunal, d-l dr. Tiberiu Brediceanu în numele Băncii „Albina”, d-l director Bârlea în numele liceului lugojan „Coriolan Brediceanu” şi în numele profesorilor numiţi de defunctul sub Consiliul Dirigent, d-l dep. Sever Bocu în numele organizaţiunii Timiş a P. N. Ţ. d-l dep. dr. Willer în numele minorităţilor, d-l Bănculescu în numele presei, d-l revizor şcolar Marila în numele corpului didactic primar din jud. Caransebeş şi Ţăranul Olariu din Satul-mic în numele ţărâniei şi al corului din comuna sa.

Al treilea răvaș către săteni

Eu cred, că în stat ca și în familie, cel mai bun mijloc de bogăție este economia.
Cicerone.

În satul meu s'au făcut multe lucruri frumoase. Am pus și eu stăruință multă, deci lucrurile le cunosc de aproape. În alte sate s'a făcut și mai mult, dar în vreme mai îndelungată. Și să nu credeți că oamenii satului meu au stele'n frunte. Nu, ba în ale averii sunt mai strimto-rați decât mulți alții.

Să vă povestesc cum am întemeiat eu în satul meu o bancă populară, care după câțeva vreme a ajuns în starea de a putea folosi nu numai consătenilor mei ci și locuitorilor satelor dimprejur. Cred că e folositoare această povestire acelor care ar vrea să întemeieze asemenea societăți.

Condițiune de căpetenie la pornirea oricărei înfăptuiri este să vrei și să știi ce vrei. Înainte de a porni trebuie să devii tu robul propriei tale idei, în care să crezi fanatic și să ai puterea de a nu te lăsa clințit din drumul pe care ai pornit, oricare ar fi piedicile ce s'ar ivi. Și piedicile se ivesc de îndată ce ai pornit. După ce în mîntea ta ideea este lămurită și bine fixată, povestește-ți gândul cătorva oameni de bine din sat. Mărturisirea să o faci nu celor mai bogăți sau celor preținși mai luminați ci acelor care au dovedit și în alte prilejuri o înțelegere a înfăptuirilor obștești, acelor care sunt mai mult stimăți în sat și cari pot să se însuflească pentru lucrurile bune.

Înainte chiar de a-ți mărturisi gândul altora, cere Centralei Bancilor Poporale din București, Str. Brezoanu 17, să-ți trimită toate lămuririle necesare pentru întemeiere, o broșură lămuritoare precum și 3 statute. Cetește-le cu atențiune.

Împreună cu acei cărora le-ai mărturisit gândul tău, convocați o adunare a întregii obști. În această adunare arată sătenilor ce este o bancă populară, ce foloase aduce, de ce cooperajia e chemată să ridice viața gospodărească a satelor, ce s'a înfăptuit în țara noastră prin cooperajie. Arată adunării cum banca populară scapă pe oameni de cămătărie, cum prin ea se adună și se păstrează banii economisiți producând dobânzi; în adunările generale fiecare membru, oricare ar fi capitalul vărsat de el la societate, are la fel cuvântul și nu mai mult de un vot. Din câștigul societății, atunci când ea s'a năntărit, se poate da o parte pentru sprijinirea celor săraci, susținerea copiilor merițiși la școli, întemeierea și înzestrarea unei biblioteci; iar când capitalul și depunerile, mărite și cu v'r un împrumut dela Centrală, întrec nevoile de credit ale sătenilor, Banca populară poate întemeia o industrie locală, o brutărie, un cinematograf și altele.

În această primă adunare se și poate constitui societatea. Legea bancilor populare prelinde că banca, pentru a lua ființă legală, trebuie să aibă cel puțin 50 mii lei capital vărsat și un număr mai mare de membrii;

dacă în prima adunare nu se poate strânge atât, atunci se mai în și alte adunări până ce se'mplinește numărul.

Broșura lămuritoare, care la cerere se trimite de Centrală, arată calea ce trebuie urmată pentru a da ființă legală băncii populare.

Fapt de covârșitoare însemnătate este acela al alegerii membrilor consiliului de administrație. Inițiatorul să convingă pe cel mai muncitor, mai cinstit, mai pricepuși și mai stimăți să intre în consiliu. Munca adevărată începe abia după constituirea și pornirea operațiunilor societății. Propaganda dela om la om, prin adunări și prin ori-ce mijloc trebuie continuată cu stăruință. Cu cel puțin 500 lei subscriși și 100 v'rsași să fie convinși să intre cât mai mulți, chiar toți sătenii, în societate.

Se vor ivi guri rele cari să clevească societatea. Clevețitorii sunt cămătarii satelor, eventualii reprezentanți, agenți, ai anumitor bănci dela orașe sau interpuși lor. Alții vor cobii, prevestind stărsit rău. Dacă în sat au mai fost cooperative, cari au mers rău, mulți vor sta la o parte neîncrezători. Trebuie o continuă acțiune de convingere.

Dobânda luată la împrumuturi să fie cât mai mică cu puțință, cam cu 5 până la 7 la sută peste dobânda ce se dă la depuneri. La început banca având fonduri mici împrumuturile trebuie să fie tot mici, ca să se poată folosi cât mai mulți; deasemenea un împrumut nu trebuie să îl fină unul prea mult, banii societății trebuind să circule și să folosească cător mai mulți. Să se înlăture formele de prisos și amănările; oamenii să nu facă drumuri nesfârșite pentru a lua un împrumut. La bancă să se găsească totdeauna câteva mii de Lei, 3 până la 5, pentru-ca în ori-ce vreme depunătorul să poată ridica o sumă din depunerile sale. Împrumuturile să fie bine garantate; să nu se dea numai celor cari au avere cu care să garanteze ci mai cu seamă acelor cari, deși mai puțin auși, sunt cunoscuți ca oameni harnici și cinștiți. Garanțiile, ce se iau, pot fi cambiale și ipotecare, adică cu polițe și întabulări; garanții ipotecare să se ia numai pentru împrumuturile mai mari și acelor cari totuși n'ar inspira destulă încredere.

O bancă populară bine condusă își mărește în scurt timp operațiunile. Consiliul de administrație are tot mai multe îndatoriri de a îndruma și a supraveghea mersul societății. Banca la început este bine să fie numai de două ori deschisă pe săptămână; operațiile fiind reduse și banca neputând plăti salarii, administrația fiind simplă poate fi făcută gratuit de unul din consilieri.

Totul însă este în funcție de sufletul și de avântul conducătorilor societății. Acei cari porniți, nu vă clințiiți din hotărârea voastră, nu șovășiți, puneți trage-re de inimă și veți izbândi.

O bancă populară puternică și înfloritoare este o podoabă a

satului și aduce prosperitate în gospodăriile sătenilor. Toți cei cari simții că aveți înțelegere pentru interesele obștești, întemeiați cooperative, întemeiați bănci populare.

Numai prin cercetarea bisericilor, a școlilor și a bibliotecilor populare, numai prin întemeierea și susținerea de cooperative puternice, prin muncă disciplinată și luminată de îndrumările științei, vor putea satele noastre să propășească iar neamul nostru să fie sufletește și trupește la înălțimea chemării lui.
Dr. Victor Jinga.

Sedința Consiliului comunal al municipiului Brașov

MEMBRII CONSILIULUI COMUNAL AL MUNICIPIULUI BRAȘOV SUNT CONVOCATI LA SEDINȚA, CARE VA AVEA LOC ÎN ZIUA DE 9 IANUARIE A. C., OARA 15.30 ÎN SALA STATULUI

- Ordinea de zi:
1. Verificarea procesului verbal al ș. d'ntei precedente
 2. N. 27031/1927. Modif. carea regulamentului, referito. la taxa ad valorem. (Raportor: Dr. Zs. V. Kőr.)
 3. N. 2085/1927 Fixarea salariului pentru primar și membrii delegației permanente. (Raportor: Dr. Zs. V. Kőr.)
 4. N. 24416/1927. Organizarea serviciului tehnic (Raportor: Dr. Sz. le Bé.)
 5. N. 2663 / 927. Fixarea cifrelor maxime ale cotelor adiționale conform art. 71 a legii pentru unii area contibutiunilor directe, pe anul 1928 (Raportor: Dr. Zs. V. Kőr.)
 6. N. 2513 / 1927. Cedarea unui teren de muntele „Postovar” societății „Culturul Copiator”. (Raportor: Zs. V. Mihail.)
 7. N. 5614 / 927. Aprobarea parcelării unui teren, proprietatea bisericii evanghelice lângă canalul Timș (Raportor: Dr. Szele Béle.)
 8. Interpelări.

Concerte.

O cântăreață japoneză la Brașov. Vestita cântăreață japoneză *Hatsue Yuasa* va concerta la Brașov în sala Apollo în ziua de 20 Ianuarie. Această artistă cunoscută ca o frumusețe exotica de primul rang, dispune de o voce, care a fost cu însuflețire remarcată de către criticii tuturor orașelor mari. Va concerta din lirica europeană în limbile germană și italiană, câteva cântece japoneze alese și — las not least — aria din *Butterfly*; acompaniamentul la pian îl ține d-l *Walter Carl Meiszner* adus din Berlin, unde dânsul a avut ultimele mari succese. De sigur va stărni și interesul publicului nostru. Bilete la biurol Klingstor.

Concertul Nicolescu-Basu va avea loc, după cum am anunțat, Marți 10 l. c. la Apollo. E concertul de adio al recunoscutului basist al Operei din București, care și va începe angajamentul la Școala din Milano. Li vor da concursul: D-na Florica Filimon (sopran-coloratură) și prof. Bickerich. Vânzare de bilete la biurol de concerte Klingstor.

No. 51/1928.

Publicațiune

Casa Cercu-lă pentru Asigurațiile Sociale Brașov, cumpără loc de casă circa 1000-1200 metri părași în Cartierul Blumăna, situat de preferență în S.r. Fântâni și sau Gărei intravilan. Dozorii sunt rugați a înainta oferte închise până la 18 Ianuarie curent, însoțite de schițe de plan și cu specificarea că oferta rămâne valabilă cel puțin 45 zile, timp solicitat util pentru aprobarea forului superior. Brașov, la 4 Ianuarie 1928.
p. Director: (ss) Galtz.

LOTERIA LIGII CULTURALE

Aprobată de Onor. Minist. de Interne cu No. 5570 A.

519 câștiguri
șapte milioane

Lei 7,000,000

- 1 câștig de Lei 2 000.000
- 1 " " " 1 000.000
- 2 câștiguri " " 500.000
- 4 " " " 200 000
- 6 " " " 100.000

și multe alte câștiguri mai mici

— CÂȘTIGURILE SE PLĂTESC INTEGRAL —

Se vând la toate secțiunile Ligii Culturale, Bănci, Librării și la Dezertari de ziare. Unde ru se găsec lozuri, adrese și Comenzile trebuie de valoarea lor, prin mandat poștal: Biurolui Ligii Culturale, București, Str. Luterană 6. Etaj I. Pentru comenzi mai mici de 5 Lozuri se adaugă 20 Lei pentru porto recom. Comenzile mai mari de 5 lozuri se 1030 expediază franco de orice cheltuieli. 9-0

Fiecare primește 100 obiecte indispensabile

dacă comandă următoarele:

- a. Un ceas de buzunar de nickel cu lanț, cu un briciu sau deșteptător perfect cu lei 262.
- b. Un ceas fin de buzunar cu un rubin sau un foarte frumos ceas de mână pentru dame lei 320.
- c. O bucată chiffon, pânză pentru 2 cearceafuri și 2 perine, laolaltă lei 1985.
- d. Un patefon fin de voiaj (aparat-geantă) sau un gramofon cu tub și 2 plăci precum și 200 ace, laolaltă lei 1995

La fiecare grup de obiecte comandate trimitem pe lângă comanda de 9, al zecelea gratuit.

Necorespunzând — banii retour.

Se caată agenți

„AKA” Brașov, Strada Apei 7.

(Aici se taie)

Comand la Firma AKA, Brașov următoarele

Bani anticipativ. Rog a se trimite cu rambursă. (Ce nu coresponde, ștergeți).

Adresa precisă.

1112 3-6

Atențiune!!!

S'a deschis primul atelier românesc din Brașov de tâmplărie artistică și modernă, unde se execută mobilă de lux, artă și antice precum și binale cu prețurile cele mai avantajoase.

SUȘU & IORGA

BRAȘOV
Strada Magazinilor, case noi.

Cinema „Astra” (Apollo)

6-7-8-9 Ianuarie.

Senzație mondială

VOIVODUL ȚIGANILOR

după renumita operetă a lui Iohan Strauss, în 8 acte.

In rolul principal: Lya Mara, Wilhelm Dieterle, Ernst Verebes,

Mica publicitate

Doa camere frumoase, mobilate și cu intrare separată imediat de inchiriat. Tot acolo se dau lecții de limba română pentru copii de școală. Str. Castelului 89 I. 19 1-1

De inchiriat sau vânzare casele Str. Oului 37. Informațiuni Pe Tocile 38. 14 1-1

S'a găsit un câine căruie negru, alb și galben. Stăpânul să se adreseze la Firma G. R. Gologan, Șirul Inului No. 30. 16 1-1

Cețiți și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”

Schimbare de local

Aduc la cunoștința Onor clienți — doamne și domni — că mi-am mutat din nou atelierul meu de croitorie din Strada Vămi, în localul mai comod și spațios din Strada Sf. Ion No. 5. Cunoscute fiind prețurile mele, solide, ca și lucrul bun și garantat și condițiile favorabile de plată, semnez

Cu toată stima:

GEORGE FARSCH

20 1-2

In momente grele se cer guverne tari

Aşa glăsuieşte oficiosul guvernului:

„In momente grele se cer guverne tari, cari să poată domina evenimentele și să poată asigura viața liniștită și normală a statului“.

Are toată dreptatea „Viitorul“. Numai cât deslegarea la care vrea el să ajungă în baza acestei declarații este cu totul streină de cea adevărată. Căci nu guvernul liberal, — după cum conchide „Viitorul“ — este acel guvern tare, chemat de momentele grele, prin cari trecem, să „asigure viața liniștită și normală a statului“! Nu, nu guvernul d-lui Vintilă Brătianu, împus contra voinței cetățenilor țării la putere, ci un guvern pe care îl vrea țara, un guvern pe care-l cer nevoile țării.

Ori, guvernul liberal a fugit și se ferește de glasul alegătorilor, care cere această dreptate pe seama țării.

Momentele grele, prin care trecem, pretind deci plecarea guvernului actual și înlocuirea lui printr-o cărmuire care să poată asigura viața liniștită și normală a statului.

Căci dacă azi trecem prin momente grele, să nu se uite că, în cea mai mare parte, vina

acestor momente o poartă guvernarea liberală. Cum să mai poată deci domina un astfel de guvern evenimentele?!

Tot serviciul pe care partidul liberal l-ar putea face țării în situația dată, este plecarea lui cât mai degrabă dela conducere și încredințarea acesteia în mâinile celor, pe cari în cere țara.

Viața liniștită și normală a statului nu poate fi asigurată decât de un guvern pe care-l vrea țara. Iar glasul care strigă acest guvern este cel al votului nefalsificat al urnelor.

Când au fost chemați liberalii de acest glas? Se știe doar bine că fărădelegile lor electorale au fost toldeaua călușul care a înăbușit vocea țării în fața urnelor.

Trăim momente grele. Iar „in momente grele se cer guverne tari — scrie „Viitorul“ — cari să poată domina evenimentele și să poată asigura viața liniștită și normală a statului“.

Așa spunem și noi: Se cer guverne tari, — dar nu în fărădelegi și abuzuri! — ci tari în încrederea pe care țara și cetățenii și-o pun în ele.

In așteptarea unui guvern

Cotim în „Neamul Românesc“: E sigur că țara aceasta, din vremea vechilor Domni cu ochii în patru, când nu era vorba nici de dictatura piticilor, nici de democrația ori și cui, n'a fost guvernată și că nu este guvernată nici până acum.

Cine i-a sărit în spinare și se ține bine, a dat însă, în locul adevăratului guvern, care dăruiește de la el și creiază, falșul guvern care ia pentru el și oprește creațiunea.

Lumea s'a deprins însă din generație în generație cu asemenea regimuri. Ea crede că este un guvern și simte, printr-o fericită iluzie, că este administrată. Și, după ce a durut-o că părăsește orice inițiativă, e acum încântată că nu i-se lasă altă grijă de cât a petrecerilor sale, fie în măsură cât de modestă și a constatărilor politice prin coloanele de ziar.

Așa s'a urmat și după războiu, și se urmează astfel și astăzi.

Cetățeanul e sigur că mâne schimbându-se guvernul, toate vor fi altfel și că în aceasta el n'are nevoie să dea nimic: nici muncă, nici curaj.

Dar tocmai, pentru că mâne să nu fie ca azi, i se cere mai mult decât oricărui fel de guvern, lui, cetățeanului.

Să ne înțelegem bine: ceia ce e necesar astăzi, este ca țara, paralizată, să se desmoldiască, să trăiască în adevăr.

Să trăiască nu numai prin masele electorale, vii odată la câteva luni sau la câțiva ani, ci prin fiecare individ, în fiecare moment, la fiecare acțiune.

N. Iorga.

Conflict austro-ungar

Din cauza unui contraband de arme.

Un conflict vama l a ivit între Ungaria și Austria, din cauza unui transport de mitraliere, prelat din Italia pentru Polonia.

Asupra acestui incident Agenția telegrafică ungară publică următoarele:

În ziua de 1 Ianuarie, la orele 2 d. a., au sosit la stațiunea de frontieră Sankt Gotthard cinci vagoane, făcând parte dintr'un tren de marfă austriac. Organele vamale austriace funcționând în această stațiune au constatat că transportul, care provenea din Italia și era destinat, prin transit în Ungaria pentru Varșovia, deși era declarat ca fiind compus din piese de mașini, conținea în realitate mitraliere. După această constatare funcționarul căilor ferate austriace a cerut retrimite-rea acestor vagoane pe teritoriul Austriei. Șeful stațiunei ungare a obiectat că intrucât transportul a trecut linia de frontieră vama lă și se găsește pe teritoriul ungar, hotărârea urmează să fie luată de autoritățile superioare ungare. Atunci, fără altă motivare, organele austriace au părăsit stațiunea Sankt Gotthard și s'au înapoiat mai târziu cu un alt tren, spre a și relua funcțiunile obicinuite.

Organele vamale ungare au constatat că expeditoarea transportului este o firmă particulară italiană. Cum transportul cuprinde material de război, pentru transitul căruia nu se ceruse autorizația guvernului ungar, s'a dispus confiscarea întregului transport.

Români, abonați cel mai vechiu ziar românesc politic „Gazeta Transilvaniei“, care implinește 90 ani de existență.

INFORMAȚIUNI

D-l Iuliu Maniu, președintele P. N. T. a plecat Marți noaptea după înmormântarea regretatului Dr. V. Branisce din Lugoj la București.

Reducerea dobânzilor. Cu începere dela 15 Ianuarie înră în vigoare măsurile luate de Banca Națională în ce privește reducerea dobânzilor. Pe baza acestor dispozițiuni nici o bancă nu va putea percepe clienților ei o dobândă și un comision, care să întrecă suma de 18 la sută pe an. Băncile cari nu se vor conforma acestor dispozițiuni li se vor da avertismente, după care li se va retrage reescontul complet. Banca Națională va crea un serviciu de control spre a urmări respectarea acestor dispozițiuni.

Ministerul instrucțiunii comunică următoarele: Elevii cari au cerut prin minister înscrieri la examenele particulare de curs secundar și comercial și cari n-au primit răspuns, să se prezinte direcțiilor școlilor respective, unde au cerut înscrierea cu actele cerute de regulament. Înscrierile la examenele particulare nu se mai fac.

Zăpadă roșie. Cercurile științifice engleze au fost cât se poate de surprinse de culoarea stranie a zăpezii care a căzut zilele trecute în Columbia britanică. Acea zăpadă era roșie și cu o culoare atât mai închisă cu cât straturile erau mai groase. După cercelări, savanții au descoperit că această colorație anormală se datoră prezenței unei plante microscopice amalgamată cu cristalele cu zăpadă.

Din Codlea ni se scrie, că delegația permanentă a consiliului comunal a suspendat din serviciu pe d-l Gheorghe Stoia, administrator de pădure pentru diferite abuzuri săvârșite, constatate pe baza anchetei făcută. Consiliul comunal a aprobat în ședința din 2 Ian. a. c. hotărârea delegației permanente. Cu toate aceste pretorul Vasilescu, care este în primul rând chemat să apere interesele comunei, a intervenit ca cel vinovat să fie repus în serviciu. Chestiunea venind acum la județ, sperăm că d-l prefect nu va admite încercarea de reabilitare a unui om nu numai vinovat ci și deochiat în comună și va face dreptate, respectând hotărârea unanimă a Consiliului comunal.

Neajunsurile din învățământ. Ziarul „Dreptatea“ din București publică următoarele:

Din partea „Cercului de Studii“ al P. N. T. se invită toți membrii corpului didactic — de orice grad ar fi — a înainta Secretariatului general al Cercului, neajunsurile și ilegalitățile săvârșite în învățământ. Toate acestea, și orice fel de abateri, se strâng, în vederea unei analize și critici imparțiale, din partea „Cercului de studii“, spre a-și putea spune cuvântul autorizat specialității partidului, ori de câte ori se discută problemele școlare.

Este de prisos, credem, a mai repeta adevărul, recunoscut de toți, că refacerea morală nu se poate înfăptui, decât prin școală. Tocmai de aceea, Cercul nostru de studii dă o atât de mare însemnătate așezămintelor școlare, care trebuie să fie curățite de elementele politicianiste care ocupă grade importante în învățământ, fără să le merite. Păgubitorul criteriu politic trebuie să fie îndepărtat din școală și înlocuit printr'un criteriu moral și științific.

Informațiuni privitoare la prizonierii și dispăruți în războiu. În conformitate cu ordinul Min. Int. Dir. Ad. Gen. Conțenciosului și Statisticei No. 31,028 A. din 18 Noembrie 1927, orice informațiuni referitoare la prizonierii și dispăruți în războiu, au a se cere pe adresa Min. de Războiu Secția Statisticei București, nici decum dela alte țări streine. Conform ordinului Min. de Războiu No. 14508/27 la acest Minister este un oficiu (Secția Statistice) care se ocupă de chestiunea prizonierilor și dispăruților, având organe speciale în diferite țări, prin care se adună informațiuni pentru dispăruți și morții din teritoriile alipite și pentru o bună parte chiar acte de moarte autentice. În consecință orice cereri de informațiuni asupra dispăruților din teritoriile alipite se vor adresa Min. de Războiu Secția Statistice, care le va satisface în deplină cunoștință de cauză.

Dela „Astra“

Desp. central județean Brașov.

Membrii noi:

Fondator, cu 1000 lei: D-l Petru Pavel, croitor.

Pe viață, cu 500 lei: D-na v. Teodora maior Literat.

Activi, cu 50 lei anual: D-l Aurel Ghinea, prefectul poliției.

Secretariatul.

Știri din străinătate

Polonia caută talente.

Comisiunea pentru ocrotirea școlară din Varșovia a cretat o secțiune specială, care va cerceta toate școlile din Varșovia pentru a descoperi pe copiii deosebit de talentați și a organiza studiul lor secundar și Universitar. Cheltuelile vor fi compensate din fondul Comisiunei pentru ocrotirea școlară.

Cum și-au iubit Polonezii pământul cutropit de străini.

Un tablou al persecuției germane în Poznania poloneză îl prezintă cazul lui Michal Drzymal, care prin rezistența lui contra măsurilor rusiene și-a câștigat o mare faimă printre Polonezi. Polonezii din Poznania, care după cum se știe, se afla înainte de război sub nemși, își puteau cumpăra pământ însă nu-și puteau clădi pe el case de locuit. Drzymal și-a cumpărat pământ, l-a lucrat și în mod demonstrativ s-a mulțumit să locuiască într'un simplu car țigănesc. Pentru această statornicie și bravură Drzymal a obținut în prezent și o răsplătă materială. Consiliul de miniștri polonez a hotărât să-i dea în formă de ajutor o sumă suficientă pentru a-și putea cumpăra o moșie.

In căutarea unei mari comori la Praga.

Zilele acestea au început la Praga lucrările de dărâmare a unui vechiu palat, care se află în centrul orașului. După unele izvoare, s-ar afla ascunse sub acest palat 12 statui de argint reprezentând 12 sfinți. Înaintea cu câțiva ani un grup de intereseți din Praga a întreprins cercetări, fără însă să ajungă la vre-un rezultat. Găsirea comorei prin dărâmarea întregului palat este mult mai probabilă. În contractul cu cei cari au întreprins în prezent lucrările de dărâmare se prevede și drepturile asupra comorei ce eventual s-ar descoperi.

Locale

Consiliul comunal a municipiului Brașov va ține ședința luni în 9 Ianuarie a. c. în sala Sălii.

Pentru răscumpărarea febricilor de Anul nou d-nul avocat Dr. Romulus Oltean a donat fondului ziaristilor 100 lei. Primească mulțumite.

Din cauza sărbătorilor de Vineri și Sâmbătă (Boboteaza și Sf. Ioan) numărul viitor al ziarului va apare Marți la ora obicinuită.

Societatea Vânătorilor de munte din Brașov aduce la cunoștința domnilor membrii, că adunarea generală este fixată pe ziua de Joi în 12 Ianuarie a. c. la ora 7 p. m. în localul Casinei Române (muzeul d-lui Petru Popovici).

Un parastas întru odihna de vezi a defunctei ț Ecaterina I. Chiroiu, mama administratorului ziarului nostru I. Chiroiu, se va efectua Sâmbătă în 7 l. c. la orele 10 dim. în Biserica Sf. Treimi de pe Tocile, la care se invită toate rudeniile și cunoștii defunctei.

Cercul cultural „Andrei Mureșianu“ din Brașov invită pe această cale onor. publică a lua parte la săzătoarea artistico-literară cu cor, muzică, declamațiuni, teatru etc., ce va avea loc în ziua de Duminecă 3 Ianuarie 1928 ora 3 p. m. precis în sala festivă a școlii evanghelice din Str. Lungă Nr. 152. Intrarea benevolă. — Comitetul.

Un călindar de părete pe anul 1928 al marelui institut de editură „Cartea Românească“ se alătură la numărul de azi pentru abonații noștri.

Societatea „Principele Mircea“ aranjează în seara zilei de 24 Ianuarie a. c. în sălile Redutei, o reprezentare originală, care va atrage întreg publicul brașovean.

Donațiuni pioase. La Fondul „Victoria Onișiu n. Branisce“ a Mesei Studenților „Virgil Onișiu“ au donat în memoria neuitatului lor ț dr. Valeriu Branisce, familiile: Branisce, (Brașov), Missils (Cluj) și dr. Nistor (Zărnești) suma de lei 1500. Primească ploșii donatori sincere mulțumite.

Serată muzicală. Duminecă în 8 Ianuarie 1928, la ora 6 seara, va avea loc în Aula Honterus o serată muzicală, aranjată de următorul trin: Em. Benfeld (pian), Sam. Biemel (violină) și Aug. Moldrik (cello).

Program: 1) L. van Beethoven: Trio în C-Moll, Allegro conbrno, Andante cantabile con variazioni, Menuetto, Prestissimo. 2) Fr. Schubert (100 ani dela moarte): Trio în Es-Dur, Allegro, Andante con moto, Scherzo, Allegro moderato. 3) F. B. Mendelssohn: Trio în D-Moll, Molto allegro ed agitato, Andante con moto tranquillo, Scherzo, Allegro assai appassionato.

Noua Listă oficială a abonaților telefonici din județul și orașul Brașov a apărut și se poate cumpăra la Filiala Rudolf Mosse, Șirul Inului 31 (Editura Klingsor). Prețul 100 Lei. 18 1-1

Un nou cerc cultural.

Tinerimea intelectuală din Brașovul-vechiu în ziua de 29 Decembrie 1927 s'a constituit într-o asociație culturală sub denumirea de Cercul cultural „Andrei Mureșianu“ alegându-și pentru anul 1928 următorul comitet:

Președinte: Cornel Puiu avocat stag, vicepreședinți: Gh. Puiu doctorand în medicină și Gheorghe G. Puiu desenator tehnic, secretar g-ral: Gh. Russu funcționar la Banca Națională; secretari de ședință: T. Manu și D. Puiu elevi, casier: D-tru Puiu stud. univ., bibliotecar: Valeriu Sârbu funcționar, membrii în comitet: d-ra Marioara Bărsan elevă, d-ra Jeni Florea, d-ra E. Popovici funcționare, D-tru Noian student univ. și V. Dan student univ., comisia de cenzi: D. Vlădăreanu funcționar la Banca Românească, Axente Boțeriu avocat stag, și Ion Munteanu stud. univ.